

Działalność Regionalnego Komitetu Strajkowego – struktura

Działalność Regionalnego Komitetu Strajkowego nie jest do tej pory powszechnie znana. Ludzie RKS-u byli świetnie zakonspirowani. Spotkanie w Klubie Muzyki i Literatury 31 sierpnia br. czołowych działaczy RKS miało stać się przyczynkiem właśnie do ukazania tych działań i tych ludzi, którzy po 1989 roku nie obnosili się publicznie ze swoimi zasługami.

Prowadzący spotkanie Janusz Wolniak wraz z Przewodniczącym Regionu Dolny Śląsk Kazimierzem Kimso do udziału w panelu dyskusyjnym zaprosili historycznych przywódców podziemnego RKS-u z lat 1983-1990: Marka Muszyńskiego, Tomasza Wójcika, Jerzego Malinowskiego, Leszka Żołątnika i Kazimierza Cięciwę. Trudno w jednym artykule ukazać złożoność problemów, o których mówiono na blisko 3 godzinny spotkanie. Dlatego na łamach „Dolnośląskiej Solidarności” przedstawimy cykl artykułów odnoszących się do działań RKS w latach 1983-1990.

Wojciech Sawicki, autor książki „Regionalny Komitet Strajkowy NSZZ „Solidarność” Dolny Śląsk XX 1981 – VI 1982”, już we wstępie swojej publikacji napisał: „chwała historia podziemia (...) jeśli już była popularyzowana, (...) to zwykle w postaci zbarbarzowanej, wedle której „Solidarność” podziemia to Lech Wałęsa, ks. Henryk Jankowski, Adam Michnik, Jacek Kuroń, Zbigniew Bujak, a we Wrocławiu – Władysław Frasyniuk, Barbara Labuda i Karol Modzelewski, a poza nimi...praktycznie nikt. Cała reszta zupełnie świadomie została zepchnięta w historyczny niebyt.”

Z całym szacunkiem dla badaczy, zwłaszcza związanych z IPN-em, muszę powiedzieć, że ukazujące się tam książki i artykuły, mają niestety niszowy charakter i bez szerokiego upowszechnienia wiedzy historycznej nie ma co mówić o dotarciu do masowego odbiorcy,

a tym samym zmiany świadomości ogółu społeczeństwa, a mówiąc wprost – poznania prawdy.

Zacznijmy zatem poznawać naszą najnowszą historię Polski posilując się przede wszystkim wiedzą i pamięcią, tych którzy nadal żyją i dobrze pamiętają tamte czasy, a nie tylko dokumentami. Działacze RKS-u wielokrotnie podkreślali, że po drugoczących dla podziemia wpadkach Frasyniuka, Bednarza i Piniora, wyciągnęli stosowne wnioski. Przed wszystkim zaczęli zachowywać zasady konspiracji. Niektórzy do czasów wolności znali się tylko z pseudonimów. Mało tego, nawet po 1990 r., postanowili nie ujawniać składu osobowego swojej struktury. Ta ich skromność, na pewno szlachetna, została wykorzystana przez tych którzy gotowi byli sobie przypisać wszystkie zasługi. Zresztą nie chodzi tu o to, by rozstrzygać kto ważniejszy, tylko o prawdę. I tylko prawdę.

Kim byli ludzie tego RKS-u?

Marek Muszyński zaznaczył, że najmniej znany jest okres działania „Solidarności” od kwietnia 1983 czyli aresztowania Józefa Piniora do jawnej działalności w 1990 roku.

Muszyński był pierwszym przywódcą podziemnym „Solidarności”, nie z mianowania a z wyboru. Kiedy objął swoją funkcję nie ujawnił swojego nazwiska, mimo tego że działał

w ukryciu, przyjmując pseudonim Witold. W tamtym okresie pracował na Politechnice Wrocławskiej i był wiceprzewodniczącym organizacji zakładowej uczelnianej „Solidarności”.

Tomasz Wójcik był przewodniczącym „Solidarności” na Politechnice, mającej w swoich szeregach 5800 członków. W Zarządzie Regionu działał w tzw. Wszechnicy, ucząc ludzi w innych zakładach elementarnych zasad funkcjonowania w Związku. Na początku stanu wojennego nie został internowany, bo władza okazała litość dla ojca z trójką dzieci i żoną rodzącą w szpitalu czwartego potomka.

Leszek Żołątnik do momentu wprowadzenia stanu wojennego był przewodniczącym „Solidarności” w Zakładach Badawczych i Projektowych Między Cuprum. Te zakłady działały na rzecz górnictwa. Zatrzymany, aresztowany i skazany już na początku stanu wojennego. W 1983 roku poznał Marka Muszyńskiego, który zaproponował mu ponowne wejście do RKS-u.

Jerzy Malinowski reprezentował środowiska wielkich zakładów pracy. Pracował w Fadromie, gdzie

po powstaniu „Solidarności” ludzie wierzyli, że w końcu uda się zbudować uczciwy świat. Zaczęli go w ten sposób tworzyć, odsyłając partyjnych działaczy z rekomendacji na stanowiska pracy. W październiku 1981 roku przeprowadzili w zakładzie referendum podważające legitymację do sprawowania władzy przez gen. Jaruzelskiego, przez sejm i odnoszące się przewodniej roli PZPR. Był przewodniczącym Rady Zakładowej. Po wybuchu stanu wojennego internowany. W RKS-ie od 1983 do 1990.

Kazimierz Cięciwa zaznaczył, że od 1989 roku to jego pierwsze publiczne spotkanie. W 1980 roku pracował we Wrocławskich Zakładach Przemysłu Nieorganicznego zwanych Superfosfat. Od początku w „Solidarności”. Po 13 grudnia 1981 roku założył w zakładzie Komitet Oporu Społecznego (KOS), przekształcony w 1983 roku w Tajną Organizację Zakładową. Po wyborze na przewodniczącego MKK Chemików przybrał pseudonim Tytus. Internowany i wielokrotnie aresztowany. Na przełomie 1983/84 roku wstąpił do RKS-u.

JANUSZ WOLNIAK

Struktura RKS-u

Zakłady zostały podzielone na Okręgi:
MKK RKS Zachód – w skład którego wchodziły: Dolmel, Pafawag, Archimedes, Pilmet. Działacze – Stańczak, Marynowski, Andrzejewski, Kutz, Sieradzki.
MKK Stare Miasto – Cuprum, Chemitex, Polifarb, Superfosfat, Mostostal. Ludzie odpowiedzialni: Leszek Żołątniak, Kazimierz Cięciwa
MKK Północ Karłowice – PZL Hydral, Polar, Wrozamet, Inco, wyższe uczelnie. Ludzie – Janusz Słowiński, Tadeusz Huskowski, Tomasz Wójcik.
MKK Grabiszyniek – Elwro, FAT, Hutmen, Fadroma. Ludzie – Jerzy Malinowski, Ryszard Bazela, Józef Saleta.

RKS tworzyli:

Przewodniczący:
Marek Muszyński przewodniczący od wiosny 1983 do 1987,
Eugeniusz Szumiejko przewodniczący od 15 kwietnia 1987 do 1988 r.
Tomasz Wójcik przewodniczący od 13 września 1988 do 1990 roku

Członkowie RKS-u:

Leszek Żołątniak
Tadeusz Huskowski
Paweł Stagraczyński
Jerzy Malinowski
Kazimierz Cięciwa
Janusz Słowiński
Marek Falenta
Jerzy Michał Stańczak
Janusz Wierzowiecki
Wiesław Marynowski

Doradcy RKS-u:

Andrzej Wiszniewski
Lech Stefan

Łącznik merytoryczny:

Stefan Czocho

Sekretarz:

Kazimiera Pacholik

Wybrane pisma RKS-u:

Regionalne - Z Dnia na Dzień
Zakładowe - MKK Grabiszyniek - Victoria
Elwro - Solidarność Elwro
FAT - Fatamorgana, Solidarność FAT II
Solidarność Hutmenu
Fama
MKS Karłowice - Jednością Silni
Polar - Jutrzenka, U Nas
ZNTK - Iskierka
Aspa - Hydraulik
Semafor
Solidarność Cuprum